

Rickie
Lee Jones.Eva
Dahlgren.Marie
Fredriksson.Joan
Armatrading.Tracy
Chapman.Lisa
Ekdahl.Marie
Bergman.Sophie
Zelmani.Irma
Schultz.Sheryl
Crow.Alanis
Morissette.Joan
Osborne.

Foto: WEINE EXIUS

URMODER MOT SIN VILJA. Polarpristagaren Joni Mitchell är trött på att varenda ung tjej med gitarr och egna låtar jämförs och marknadsförs som en ny Joni Mitchell.

Joni Mitchell och de tolv lärjungarna

Av MÅNS IVARSSON

Hon är urmodern. I går kom hon till Stockholm.

Och förnekade alla sina barn och barnbarn.

I eftermiddag mottar kanadensiskan Joni Mitchell Stikkan Andersons Polar music prize.

Men hon är ungefär så långt ifrån en "dancing queen" man kan komma och fortfarande sorteras hon in under rubriken populärmusik.

Ändå är hon drottning och urmoder.

Precis som i många år varje ny sångare med akustisk gitarr fick finna sig i att jämföras med Bob Dylan har varje förhoppningsfull kvinna med gitarr kommit att mätas mot den ursprungliga prototypen, Joni Mitchell, 52.

Självklart är hon inte den första kvinna som någonsin sjungit egna visor till akustisk gitarr, men hon blev den dominerande feminina rösten i slutet på 60-talet då en lång rad långhåriga trubadurer på allvar började sjunga om den nya rockgenerationens

drömmar, kärleksliv och hippieideal.

Hon var en blond skönhetsfantastisk röst med succélåtar som "Both sides now", "Big yellow taxi" och "Woodstock" (den ultimata hyllningen till hippiedrömmen och gröna vägen).

Extra pikant var att hennes relationstexter mer eller mindre öppet befolkades av samtida rocksuperstjärnor som Crosby, Stills, Nash & Young.

Joni Mitchell blev urtypen för rimmade självbekännelser från flickrummet.

Bara enstaka detaljer

Och ännu i dag, nära trettio år senare, är det snarare regel än undantag att hennes namn dyker upp så fort en ny kvinnlig låtskrivska anmäler sig.

När jag frågar henne om detta förringar hon sin betydelse:

■ **PIERRE BOULEZ, 71,** får precis som Joni Mitchell ta emot Polar music prize ur kungens hand i dag. På presskonferensen fick hon frågan om varför många dirigenter blir så gamla.

- Det är omöjligt att genomföra det här jobbet snyggt, blev svaret.

- Det har mest blivit en marknadsföringsgrej från skivbolagen, "en ny, förbättrad Joni Mitchell", liksom. Jag har inte lagt märke till många som verkligen anammat min stil. Enstaka detaljer, kanske, men inte helheten.

Då blir jag tvungen att fråga om hon ser ned på sina populäraste plattor, de från slutet av 60- och början av 70-talet.

Det säger hon att hon inte gör, och jag får henne att försvara låten om Woodstock-festivalen, en låt som säkert framstår som naiv på gränsen till imbecill för många i dag.

Förlorat storpubliken

Jag kan bara anta att hon är ärlig, men underförstått ligger här problematiken i Joni Mitchells karriär. Från 1975 drog hon sig från pop och visa mot en mer experimentell och jazzinfluerad musik. Sen dess har mångmiljonpubliken sakta men säkert övergivit henne.

Ofta till förmån för hennes "barn" och "barnbarn", som alla formats av den period då Joni Mitchell var lika med ung och rosig feminin visa.